

MORFOLOGIA

VERBUL	7
Testul 1. Verbe predicative și auxiliare	7
Testul 2. Moduri verbale	9
Testul 3. Timpuri verbale	13
Testul 4. Verbe personale/impersonale.....	16
Testul 5. Diateza reflexivă	19
Testul 6. Diateza activă. Diateza pasivă.....	22
Testul 7. Verbe copulative	24
Testul 8. Funcții sintactice ale verbului. Locuțiunea verbală.....	27
Testul 9. Evaluare finală	31
Testul 10. Evaluare finală	33
SUBSTANTIVUL	35
Testul 1. Tipologie.....	35
Testul 2. Genul	38
Testul 3. Cazurile	40
Testul 4. Funcții sintactice.....	44
Testul 5. Locuțiunea substantivală	47
Testul 6. Evaluare finală	49
Testul 7. Evaluare finală	51
ARTICOLUL	53
Test. Articolul hotărât. Articolul nehotărât.....	53
PRONUMELE	55
Testul 1. Pronumele personal și pronumele de politețe	55
Testul 2. Pronumele reflexiv	59
Testul 3. Pronumele și adjectivul pronominal de întărire.....	62
Testul 4. Pronumele și adjectivul pronominal posesiv.....	65
Testul 5. Pronumele și adjectivul pronominal demonstrativ.....	68
Testul 6. Pronumele și adjectivul pronominal negativ	73
Testul 7. Pronumele și adjectivul pronominal nehotărât	76

Testul 8. Pronumele și adjectivul pronominal relativ	81
Testul 9. Pronumele și adjectivul pronominal interogativ.....	85
Testul 10. Evaluare finală	89
NUMERALUL	91
Testul 1. Numeralul cardinal.....	91
Testul 2. Numeralul ordinal.....	94
Testul 3. Numeralul colectiv.....	97
Testul 4. Numeralul distributiv.....	100
Testul 5. Numeralul multiplicativ	102
Testul 6. Numeralul adverbial	104
Testul 7. Numeralul fracționar	106
Testul 8. Evaluare finală.....	109
ADJECTIVUL	111
Testul 1. Adjectivul propriu-zis.....	111
Testul 2. Adjectivul provenit.....	113
Testul 3. Gradele de comparație	116
Testul 4. Locuțiunea adjectivală. Funcțiile sintactice ale adjectivului .	119
Testul 5. Evaluare finală.....	121
Testul 6. Evaluare finală.....	123
ADVERBUL	125
Testul 1. Tipologie.....	125
Testul 2. Funcții sintactice. Locuțiuni adverbiale.....	128
Testul 3. Evaluare finală.....	130
Testul 4. Evaluare finală.....	132
PREPOZIȚIA	134
Testul 1	134
Testul 2	137
CONJUNCȚIA ȘI LOCUȚIUNEA CONJUNCȚIONALĂ	139
Testul 1	139
Testul 2. Raporturi sintactice.....	142
INTERJEȚIA	145
Testul 1	145
Testul 2	147

PĂRȚI DE PROPOZIȚIE	149
Testul 1. Subiectul.....	149
Testul 2. Predicatul.....	152
Testul 3. Numele predicativ.....	155
Testul 4. Atributul.....	158
Testul 5. Complementul direct. Complementul secundar Complementul indirect.....	163
Testul 6. Complementul prepozițional. Complementul de agent.....	168
Testul 7. Complementul circumstanțial de loc, de timp, de mod.....	172
Testul 8. Complementul circumstanțial de cauză, de scop.....	177
PROPOZIȚII SUBORDONATE	181
Testul 1. Propoziția subordonată predicativă	181
Testul 2. Propoziția subordonată subiectivă.....	184
Testul 3. Propoziția subordonată atributivă	188
Testul 4. Evaluare formativă	191
Testul 5. Propoziția subordonată completivă directă	194
Testul 6. Propoziția subordonată completivă indirectă	197
Testul 7. Evaluare formativă	200
Testul 8. Propoziția subordonată circumstanțială de loc	203
Testul 9. Propoziția subordonată circumstanțială de mod.....	206
Testul 10. Propoziția subordonată circumstanțială de timp.....	209
Testul 11. Evaluare formativă.....	213
Testul 12. Propoziția subordonată circumstanțială de cauză.....	216
Testul 13. Propoziția subordonată circumstanțială de scop	219
Testul 14. Evaluare formativă.....	222
Testul 15. Propoziția subordonată circumstanțială condițională.....	225
Testul 16. Propoziția subordonată circumstanțială concesivă	228
Testul 17. Propoziția subordonată circumstanțială consecutivă	231
Testul 18. Evaluare formativă.....	234

Testul I

Verbe predicative și auxiliare

1. Verbul predicativ:

- a) nu poate îndeplini funcția de predicat;
- b) ajută la formarea unor moduri și timpuri verbale;
- c) poate îndeplini funcția sintactică de predicat verbal;
- d) are obligatoriu un subiect-persoană.

2. Verbul auxiliar:

- a) ajută la formarea de moduri și timpuri;
- b) îndeplinește funcții sintactice;
- c) își schimbă forma în funcție de persoană;
- d) nu îndeplinește funcții sintactice.

3. În enunțul *A ieșit din cameră fără a ne saluta.* există:

- a) un verb predicativ;
- b) două verbe predicative;
- c) două verbe predicative și un verb auxiliar;
- d) un verb predicativ și un verb nepredicativ.

4. În enunțul *O s-o ascult.* cuvântul *o* este, în ordine:

- a) verb predicativ, pronume personal;
- b) verb predicativ, verb auxiliar;
- c) pronume personal, pronume personal;
- d) verb auxiliar, pronume personal.

5. În structura *vor vorbi*, verbul *vor* este:

- a) auxiliarul *a avea*;
- b) auxiliarul *a voi*;
- c) auxiliarul *a fi*;
- d) un verb predicativ.

6. În structura *au citit*, cuvântul *au* este:

- a) verb predicativ;
- b) verbul auxiliar *a vrea*;
- c) verbul auxiliar *a voi*;
- d) verbul auxiliar *a avea*.

7. În enunțul *Vântul bătea printre ramuri, stelele sclipeau, când am auzit un cântec dulce.* există:

- a) trei verbe predicative;
- b) trei verbe predicative și o formă a verbului auxiliar *a avea*;
- c) două verbe predicative și o formă a verbului auxiliar *a vrea*;
- d) un verb predicativ și o formă a verbului auxiliar *a avea*.

8. În enunțul *Aș vrea să fi vorbit cu el.* există:

- a) două verbe auxiliare și un verb predicativ;
- b) două verbe auxiliare și două verbe predicative;
- c) trei verbe predicative;
- d) patru verbe predicative.

9. În enunțul *Vreau o carte de colorat.* există, în ordine:

- a) un verb predicativ, un verb nepredicativ;
- b) un verb auxiliar, un verb predicativ;
- c) două verbe predicative;
- d) un verb auxiliar, un verb nepredicativ.

10. În enunțul *I-am spus că mi-i sete.* cuvântul *i* este, în ordine:

- a) pronume personal, verb auxiliar;
- b) pronume personal, verb predicativ;
- c) verb predicativ, verb auxiliar;
- d) pronume personal, verb nepredicativ.

VERBUL

Verbul este partea de vorbire flexibilă care exprimă acțiunea, starea sau existența.

Verbele pot fi:

- Predicative (pot îndeplini singure funcția sintactică de predicat verbal)
- Nepredicative: ♦ Auxiliare: *a fi, a vrea/a voi, a avea*
♦ Copulative¹

Cele mai multe verbe sunt **predicative**. În enunțul *L-am văzut venind spre noi.* există două verbe predicative: *am văzut* și *venind*.

Verbele auxiliare ajută la formarea unor moduri și timpuri. Verbe auxiliare sunt:

- **a fi**, auxiliar pentru:
 - modul conjunctiv, timpul perfect: *să fi venit*
 - modul condițional-optativ, timpul perfect: *aș fi mers*
- **a voi**, auxiliar pentru modul indicativ, timpul viitor: *voi veni*

¹ Verbele copulative sunt prezentate la Testul 7.

▪ **a avea**, auxiliar pentru:

➤ modul indicativ, timpul perfect compus: **am scris**

➤ modul condițional-optativ, timpurile prezent și perfect: **aș scrie, aș fi scris**

Răspunsuri: 1. c) Verbul predicativ îndeplinește funcția sintactică de predicat verbal și nu are obligatoriu un subiect-persoană (vezi „Verbe impersonale”). Verbele care ajută la formarea unor moduri și timpuri se numesc verbe auxiliare (vezi clasificarea de mai sus). 2. a) și d). Verbul auxiliar nu își schimbă obligatoriu forma după număr și persoană și nu îndeplinește funcții sintactice, fiind verb ajutător. 3. c) Verbele predicative sunt *a ieșit* și *a saluta*; verbul auxiliar este *a (a avea)*, care ajută la formarea timpului perfect compus al modului indicativ (*a ieșit*). 4. d) Primul *o* ajută la formarea timpului viitor, iar al doilea *o* ține locul pronumelui *ea*, cazul acuzativ (*O s-o ascult pe ea.*). 5. b) Verbul *vor (a voi)* ajută la formarea timpului viitor. 6. d) Verbul auxiliar *au (a avea)* ajută la formarea timpului perfect compus. 7. c) Verbele predicative sunt *bătea, sclipeau, am auzit*, iar verbul auxiliar este *am*. 8. b) *Aș vrea* și *să fi vorbit* sunt verbe predicative. *Aș* și *fi* sunt verbe auxiliare care ajută la formarea modului condițional-optativ, respectiv conjunctiv, timpul perfect. 9. c) 10. b) În prima propoziție *i* este pronume personal, cazul dativ, formă neaccentuată, iar în a doua propoziție *i* este verb predicativ, având valoare existențială (vezi „Subiectul”).

Testul 2

Moduri verbale

- În enunțul *Am ascultat cântecul privighetorilor*, verbul *am ascultat* este la modul indicativ exprimând:
 - o acțiune reală, petrecută în trecut;
 - o acțiune posibilă, imaginară;
 - o dorință;
 - o acțiune care se va petrece în viitor.
- În enunțul *Dacă aș avea timp, te-aș însoți*, cele două verbe exprimă, în ordine:

a) o dorință, o condiție;	c) o condiție, o acțiune reală;
b) o posibilitate, o acțiune reală;	d) o condiție, o dorință.
- În enunțul *Putea să ne cheme înainte de a pleca*, verbele sunt, în ordine, la modurile:

a) infinitiv, conjunctiv, infinitiv;	c) indicativ, conjunctiv, infinitiv;
b) indicativ, indicativ, infinitiv;	d) indicativ, conjunctiv, participiu.

4. În enunțul *Aș vrea să fi vorbit cu el*, verbele sunt la modurile:
 - a) conjunctiv, condițional-optativ;
 - b) indicativ, conjunctiv;
 - c) indicativ, indicativ;
 - d) condițional-optativ, conjunctiv.
5. Verbele *a crea*, *a agreea* au la indicativ prezent următoarele forme:
 - a) creez, agreez;
 - b) crez, agreez;
 - c) creez, agreez;
 - d) crez, agreez.
6. Verbul la modul imperativ din enunțul *Citește!* exprimă:
 - a) o acțiune reală;
 - b) o poruncă sau un îndemn;
 - c) o acțiune posibilă;
 - d) o condiție.
7. Verbele la modul gerunziu au terminațiile *ând* și *ind* și:
 - a) exprimă o acțiune continuă;
 - b) își schimbă forma în funcție de persoană;
 - c) exprimă o acțiune posibilă;
 - d) sunt copulative.
8. Verbele la modul participiu apar:
 - a) în componența verbelor predicative;
 - b) ca adjective participiale, acordându-se cu un substantiv;
 - c) ca verbe predicative;
 - d) ca verbe auxiliare.
9. În enunțul *Aș fi vrut să știu cine va veni*, verbele sunt, în ordine, la modurile:
 - a) indicativ, conjunctiv, viitor;
 - b) indicativ, conjunctiv, indicativ;
 - c) condițional-optativ, conjunctiv, indicativ;
 - d) condițional-optativ, conjunctiv, conjunctiv.
10. Formele verbului *a crea* la modurile gerunziu și supin sunt:
 - a) creat, am creat;
 - b) creând, de creat;
 - c) creând, creez;
 - d) creez, creând.

MODURILE VERBULUI

I. Moduri predicative/personale

1. Indicativ – exprimă o acțiune sigură reală, din trecut, prezent sau viitor: *citesc, admiram, voi veni.*

2. Conjunctiv – exprimă o acțiune posibilă și se formează cu ajutorul conjuncției *să*: *să vorbesc, să fi mâncat.*

3. Condițional-optativ – exprimă (așa cum îi spune și numele) o condiție sau o dorință: *aș veni, am asculta, ați fi făcut*

4. Imperativ – exprimă o poruncă, o rugămintă și are forme numai la persoana a II-a: *Ascultă! Veniți!*

Atenție! Verbele *a crea* și *a agreea* au următoarele forme de indicativ prezent:

(eu) creez

(tu) crezi

(el/ea) creează

(noi) creăm

(voi) creați

(ei/ele) creează

(eu) agreez

(tu) agreezi

(el/ea) agreează

(noi) agreeăm

(voi) agreeați

(ei/ele) agreează

II. Moduri nepredicative

1. Infinitiv

- arată numele acțiunii sau al stării

- are două forme:
 - o formă scurtă: a citi
 - o formă lungă formată cu ajutorul sufixului *-re*; verbul la infinitivul lung este foarte rar (*Închinare-aș și n-am cui*, „Toma Alimoș”); în limba română actuală infinitivul lung este folosit cu valoare de substantiv: *citire*

• verbul este precedat de prepoziția *a*; nu este precedat de *a* atunci când apare în aceeași structură cu verbul *a putea*: *poate vorbi*

- intră în componența unor moduri (condițional-optativ: *aș vorbi*) și timpuri verbale (*vor vorbi*)
- verbul la infinitiv poate îndeplini funcția sintactică de predicat numai în construcții imperative: *A se citi prospectul!* (vezi Funcțiile sintactice ale verbului)

2. Gerunziu

- exprimă o acțiune în desfășurare în raport cu o altă acțiune
- se formează cu ajutorul sufixului *-ând* (*făcând, mergând*) sau *-ind* (*vorbind*)
- poate fi urmat de o formă neaccentuată a pronumelui personal (*urmărind-o*) sau reflexiv (*văzându-și*)
- verbul la gerunziu nu îndeplinește funcția sintactică de predicat (vezi Funcțiile sintactice ale verbului)

• verbul la gerunziu poate avea valoare adjectivală atunci când se acordă cu un substantiv (gerunziu acordat); în acest caz, gerunziul este atribut adjectival: *A întins mână tremurândă.*

3. Participiu

- desemnează acțiunea suferită de un obiect
- se formează cu ajutorul sufixului -t precedat de vocala *a* (*desenat*), *â* (*hotărât*), *i* (*citit*) sau *u* (*făcut*); pentru unele verbe, sufixul -t nu este precedat de vocală: *copt*, *fript*, *frânt*, *rupt* etc.
- pentru alte verbe, participiul se formează cu ajutorul sufixului -s: *aprins*, *stins*, *râs*, *nins*, *scos*, *tuns* etc.
- apare în componența altor forme verbale compuse (*am deschis*) sau ca adjectiv (*carte citită*; *ușă deschisă*).
- când intră în componența diatezei pasive, verbul la participiu se acordă cu subiectul: *Prăjitura a fost pregătită de bunica.*
- când are valoare adjectivală, participiul poate primi gradarea: *mai speriat* (comparativ de superioritate); *foarte speriat* (superlativ absolut) etc.

Atenție! Deși nu poate îndeplini funcția sintactică de predicat, participiul verbal poate avea subiect:

Odată scris contractul, tranzacția s-a putut realiza.

4. Supin

- verbul se formează cu ajutorul unor prepoziții (*de*, *pentru*, *la*) și forma de participiu a verbului: *de făcut*, *la pescuit*, *pentru spălat*.
- supinul poate avea:
 - valoare verbală: *Cărțile sunt de citit.*
 - poate apărea ca substantiv defectiv de plural (situație în care poate fi urmat de un substantiv în genitiv sau în acuzativ): *cititul poeziei.*
- verbul la supin nu îndeplinește funcția sintactică de predicat (vezi „Funcțiile sintactice ale verbului”).

Răspunsuri: 1. a) Acțiunea desemnată de verbul *am ascultat* a început și s-a încheiat în trecut. 2. d) 3. c) *Putea* – modul indicativ; *să cheme* – modul conjunctiv; *a pleca* – modul infinitiv. 4. d) *Aș vrea* – modul condițional-optativ; *să fi vorbit* – modul conjunctiv. 5. a) Vezi mai sus formele la indicativ prezent ale verbelor *a crea* și *a agreea*. 6. b) Verbul la modul imperativ nu are decât forme de persoana a II-a, singular și plural, afirmativ și negativ și exprimă un îndemn, o rugămintă, o poruncă. 7. a) Verbele la modul gerunziu exprimă o acțiune în desfășurare: *L-am văzut alergând.* - cu alte cuvinte, l-am văzut în timp ce alerga. 8. a) și b) Verbul la modul participiu nu apare decât în componența unor verbe predicative (*am citit*) sau devine adjectiv, prin conversiune (*Cartea citită de el este interesantă.*). 9. c) *Aș fi vrut* – modul condițional-optativ; *să știu* – modul conjunctiv; *va veni* – modul indicativ. 10. b)